

Daar tot dusver geen der genoemde heeren, voorzoover ik weet, een methode heeft gepubliceerd om diphtherietoxine in verdunning langeren tijd goed te houden, verwondert het mij niet, dat onze ervaring, dat voor de reactie van SCHICK slechts versch. verdund toxine betrouwbaar is, ook door het product der Weener inrichting wordt bevestigd. Maar omtrent dit vraagstuk zal ik mij tot genoemde onderzoekers wenden, waarbij ik hun dan tevens voor hun vertegenwoordiging in Nederland nuttige wenken zal geven. Zoo weinig concurrentiezucht — althans in geldswaarde omgezet — bezielt ons.

Hetgeen door mij omtrent de ongeluksgevallen met TA in Oostenrijk werd opgemerkt, blijft juist en is wel heel, heel zacht gesteld vergeleken met wat daar omtrent in het *Journ. of the Am. Med. Ass.*, Vol. 83 No. 24 wordt gezegd: „It appeared that gross negligence on the part of the pharmaceutical house that had furnished the vials ready for injection was the cause. The hospital physicians had followed exactly the instructions issued by the manufacturers of the product, but these new instructions were misleading, and those who were guilty of the error will be brought before the courts”. Ook in de *Lancet* van 22 November 1924, bldz. 1086 kan men hetzelfde lezen.

Wat de heer VAN ZIJVERDEN meedeelt over den geldigheidsduur van TA doet mij opmerken, dat wij slechts 3 maanden nemen, niet omdat daarna ieder mengsel meer toxisch is, maar in een of andere richting kan veranderen.

De als iets heel bijzonders meegedeelde voorspelling, dat het Weener instituut binnenkort met een atoxisch product zal komen, bewijst wel, dat de heer VAN ZIJVERDEN niet erg op de hoogte is van hetgeen op dit gebied wordt uitgewerkt; want dat zij in Weenen ook anatoxine bereiden, ligt toch voor de hand. Over den verderen inhoud van den brief zeg ik niets; sapienti sat!

Ik hoop in het belang van zijn handel, dat in het vervolg zijn producten even goed zijn als de wetenschappelijke naam van KRAUS, PRIBRAM en LOEWENSTEIN. Zij zullen dan onze volksgezondheid bevorderen. Of echter de circulaire van den heer VAN ZIJVERDEN bij de Nederlandsche geneeskundigen de lust om sera en vaccins van dezen veearts te betrekken zal hebben vergroot, betwijfel ik.

Utrecht, 10 Mei 1925.

H. ALDERSHOFF.

AUTO-UITLAAT EN KOOLOXYDEVERGIFTIGING.

In dit *Tijdschrift* 1925, I, no. 11 heeft C. C. VAN DER HEIDE te Arnhem naar aanleiding van een hem zelf overkomen kooloxydevergiftiging, een waarschuwing geplaatst onder het hoofd: „Kooloxydevergiftiging in gesloten Fordwagens”. De schrijver eindigt met voor te stellen de uitlaatpijp te laten verlengen en naar beneden om te buigen en de opening rondom de pedalen van rubberafsluitingen te voorzien of wel de verbinding met de buitenlucht te herstellen. Daarmede wordt niet voorkomen, dat de Fordwagen in een garage doordraaiend, aanleiding kan geven tot kooloxydevergiftiging. Hierin voorziet wel de verticale uitlaat voor de gasen, zooals deze door mij beschreven is in dit *Tijdschrift* in 1924, I, no. 22 en die reeds in Amerika is toegepast.

Wanneer er onder de collega's zijn, die er over denken de uitlaatpijp te laten verlengen, geef ik in overweging deze verlenging voort te zetten met verticale ombuiging achter aan de auto en uitstekend tenminste eenige centimeters boven het hoogste punt van het dak van den wagen. Het zou goed zijn, dat Nederlandsche dokters het voorbeeld gaven aan anderen, in het voetspoor van Amerika.

's-Gravenhage,

W. R. H. KRANENBURG,

10 Mei 1925.

medisch adviseur bij de Arbeidsinspectie.
